

УДК 371.3:378

Вікторія Федорчук
Viktoriya Fedorchuk

ІННОВАЦІЙНІ ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ

INNOVATIVE PEDAGOGICAL TECHNOLOGIES IN THE FUTURE TEACHERS' TRAINING

Стаття присвячена проблемі ефективності інноваційних педагогічних технологій у підготовці майбутнього вчителя. Зокрема, йдеться про можливості використання окремих інноваційних технологій у вищій школі. Описано й обґрунтовано ефективність інтерактивних технологій, методу проєктів, мультимедійних технологій навчання та мікрОВикладання на заняттях із педагогічних дисциплін.

Ключові слова: інноваційний, технологія, інтерактивні технології, проєктна технологія, мультимедійні технології, мікрОВикладання.

В усі часи освітні інституції знаходяться в значній залежності від суспільних змін та розвитку ринку праці. Ці трансформації збільшують попит на знання та вміння, на креативність та винахідливість, виявляючи разом з тим непристосованість освітньої теорії і практики до нових вимог та прагнень сучасного суспільства. Освіта не стоїть на місці, а активно реагує на нові тенденції та реалії, враховує потреби та передбачає перспективи, оновлює форми, зміст, методи, технології навчання і виховання.

Однією з характерних особливостей сучасної освіти, за твердженням І.М. Дичківської [3, с. 8], є співіснування двох стратегій організації навчання – традиційної й інноваційної, тобто такої, що відкрита новому, здатна до оновлення, якій, власне, і присвячена наша публікація. Проблема інновацій тісно пов'язана з людьми, які є її творцями та реалізаторами.

Зважаючи на це, в освіті на сьогоднішній день особливо актуально постає проблема підготовки кадрового потенціалу, здатного формувати й розвивати нові погляди на суспільство та місце в ньому школи, збагачувати наявні засоби суспільної культури, перетворювати освітній простір відповідно до потреб суспільства. Виконання цих завдань передусім залежить від інноваційних технологій навчання, які використовуються в педагогічному процесі. Таким чином, потреба в оновленні освіти спричинила появу і поширення великої кількості нових підходів до організації навчально-виховного процесу, методів та технологій навчання та виховання, зокрема, й у підготовці майбутніх учителів.

Проблемою інноваційної стратегії сучасної освіти займається низка українських та зарубіжних науковців: Т. Волоковська, І. Дичківська, Т. Коляда, Л. Овчаренко, В. Паламарчук, І. Підласий, Л. Хіхловський та ін. Різноманітні аспекти професійної підготовки вчителів висвітлювалися такими дослідниками, як С. Дніпров, А. Коржуєв, Д. Опрощенко, В. Попков. Теоретичні й практичні аспекти використання інтерактивних методів навчання відображено у доробках А. Балаєва, К. Баханова, І. Вачкова, А. Вербицького, Ю. Ємельянова, О. Пометун, Л. Пироженко, С. Крамаренко, А. Мартинець, Н. Оганесян, Т. Яценко. Розробкою проєктної технології займалися Дж. Дьюї, В. Кіпатрик, З. Таран, С. Шацький та ін. Проблемами використання інформаційних та мультимедійних технологій у сучасній освіті займається низка українських та зарубіжних науковців: Т. Бабенко, І. Беліцин, Е. Джей, Ю. Єгорова, М. Жалдак, Н. Іщук, В. Качала, Г. Кірмайер, Н. Клевцова, Н. Клемешова, І. Косенко, В. Лапінський, А. Олійник, Т. Піскунова, О. Скалій, О. Смолянинова, А. Соловов, М. Тукало, О. Чайковська, О. Чубукова, М. Шут та ін.

Оскільки інноваційних змін потребують усі ланки сучасної освіти, а значна кількість наявних педагогічних технологій відкриває широкі можливості для творчих пошуків, то метою публікації є визначення оптимальних шляхів організації підготовки майбутніх учителів на заняттях із педагогічних дисциплін, зокрема завдяки використанню окремих інноваційних педагогічних технологій.

Використання інноваційних технологій у ході підготовки майбутніх педагогів постає актуальною проблемою, на наш погляд, принаймні з двох причин. По-перше, для того, щоб бути ефективною, сучасна освіта має бути спрямована в майбутнє, використовуючи передові технології та знання. Крім цього, використання інновацій у роботі з майбутніми вчителями допоможе сформувати у них уявлення про необхідність оновлення педагогічного процесу, про важливість та ефективність інноваційної діяльності в роботі педагога.

Зважаючи на це, навчальний процес варто організовувати як взаємодію, творчу співпрацю викладача і студентів. Особливо актуальним у цьому випадку виступає інтерактивне навчання, тобто діалогове, взаємодіюче. Таке навчання дає змогу учасникам навчального процесу обмінюватися думками, ідеями, пропозиціями, а викладач стає організатором спільної діяльності, ділової співпраці, творчого пошуку, створює атмосферу щирості, поваги. При цьому навчальна діяльність стає цікавою і корисною, зростає мотивація студентів, знижується рівень їхньої тривожності. За інтерактивного навчання освітній процес організовується таким чином, що практично всі виявляються залученими в процес пізнання, при цьому кожен робить свій індивідуальний внесок у загальну справу. Обмін знаннями, ідеями, думками відбувається в доброзичливій атмосфері, в умовах взаємної підтримки, взаєморозуміння, взаємодії. В учасників інтерактивного навчання розвивається діалогове спілкування, що виключає домінування одного з доповідачів чи однієї точки зору. Завдяки цьому в педагогів розвивається критичне мислення, комунікабельність, самостійність, взаємодовіра, вміння точно висловлюватися, аргументувати власну думку.

На сьогодні педагогічною наукою напрацьовано велику кількість інтерактивних технологій. О. Пометун та Л. Пироженко [9, с. 33] виокремлюють чотири групи інтерактивних технологій: інтерактивні технології кооперативного навчання (робота в парах, два – чотири – всі разом, робота в малих групах); інтерактивні технології колективно-групового навчання (мікрофон, незакінчені речення, мозковий штурм, навчаючи – учись, ажурна пилка); технології ситуативного моделювання (симуляції, імітації, розігрування ситуації за ролями); технології опрацювання дискусійних питань (займи позицію, зміни позицію, дебати, дискусія).

Практично кожен з цих та інших інтерактивних технологій можна використовувати у вищій школі. Наприклад, під час вивчення педагогіки та основ науково-педагогічного дослідження можна застосовувати технологію кооперативного навчання – роботу в парах, що сприятиме засвоєнню, закріпленню, перевірці знань тощо. Така діяльність дає змогу висловитися всім студентам, покращує комунікативні навички, критичне мислення, вміння оцінювати себе та інших. Окрім того, за такої організації навчального процесу студенти не можуть ухилитися від виконання завдання.

Робота в динамічних парах використовується нами під час вивчення принципів навчання (на заняттях із педагогіки) або методів наукового дослідження (в курсі “Основи науково-педагогічних досліджень”). Кожен студент виступає “знавцем” одного з принципів (методів), розробляючи 3-4 питання про нього. Після цього, учасники об’єднуються в пари і задають один одному підготовлені запитання про “свій” принцип (метод), оцінюючи відповіді один одного. Далі відбувається обмін партнерами по спілкуванню. У результаті кожен повинен опитати всіх інших членів групи та відповісти на їхні запитання. Завдяки такій роботі можна за короткий час перевірити та оцінити знання великої кількості студентів.

Окрім цього, актуальною є проблема контролю у навчальному процесі. Для кращого усвідомлення можливостей, функцій та місця оцінки в педагогічному процесі проводимо роботу за технологіями «займи позицію» та «зміни позицію». Так, майбутнім учителям

пропонується для обговорення теза: «Оцінка заважає дитині вчитися», яка записується на дошці. У протилежних кінцях аудиторії розміщуються написи «Так», «Ні» та «Мені важко відповісти на це запитання». А усім студентам роздаються ролі: учнів, учителів, батьків учнів, роботодавців. Після цього просимо кожного стати біля напису, що відповідає думці їхнього «персонажа» щодо проблеми обговорення, тобто «проголосувати ногами» [9, с. 69]. Визначившись, учасники обґрунтовують свою позицію. Після виголошення різних точок зору можна запитати, чи змінив хтось свою думку, запропонувати перейти до іншого напису, пояснивши своє рішення. «Вживаючись» у ролі учнів, їхніх батьків, педагогів та роботодавців студенти мають можливість висловити своє ставлення до оцінки, її значення у педагогічному процесі.

У підготовці майбутніх учителів до педагогічної діяльності добре зарекомендувала себе технологія «ажурна пилка». Її використання доцільне у ситуаціях, коли за короткий проміжок часу необхідно засвоїти велику кількість інформації. Для роботи за такою технологією необхідно підготувати кольорові картки з цифрами, які визначають приналежність студентів до двох груп: «домашніх» (за цифрами – 1, 2, 3...) та «експертних» (за кольорами). Приміром, спочатку опрацьовують певний історичний період розвитку освіти та шкільництва (у кожної групи свій період). Після цього створюються «експертні» групи (об'єднуються у них учасники з картками однакового кольору) таким чином, щоб у кожній групі був представник «домашньої» групи, який виступає тут «експертом» із певної проблеми історії педагогіки. Кожна «експертна» група повинна вислухати всіх представників «домашніх» груп, тобто, проаналізувати увесь матеріал загалом. Після завершення роботи можна запропонувати студентам повернутися «додому». Тут кожен повинен поділитися інформацією, отриманою в експертній групі. Учасники повинні намагатися донести інформацію якісно і в повному обсязі за визначений час. Завданням «домашніх» груп у цьому випадку є остаточне узагальнення і корекція всієї інформації.

Доцільним є використання інтерактивних технологій і під час розгляду окремих питань із основ педагогічної майстерності. Зокрема, під час вивчення компонентів педагогічної майстерності вчителя ефективним виглядає застосування «мозкового штурму». Так, на першому етапі просимо подумати, якого вчителя можна назвати майстерним, які риси притаманні ідеальному педагогу? І пропонуємо колективно створити образ такого вчителя. На другому етапі кожний учасник самостійно (письмово) визначає якомога більше (не менше п'яти) основних, на його думку, рис ідеального вчителя. Після цього, на третьому етапі просимо утворити групи по 3-5 осіб. У межах кожної групи в процесі спільного обговорення потрібно визначити 5 найголовніших рис майстерного педагога. Наступний, четвертий етап, полягає в тому, що представники від кожної групи записують на дошці результати співпраці її учасників (тобто, 5 основних рис ідеального вчителя), а також обґрунтовують вибір своєї групи. Тоді ж у процесі колективного обговорення визначаються 4-5 основних (найважливіших, тих, що найчастіше трапляються, якостей майстерного, ідеального педагога). Останній, п'ятий етап «мозкової атаки», присвячується порівнянню отриманих результатів з компонентами педагогічної майстерності, визначеними як основні у сучасній педагогічній науці.

Зазвичай, студенти з цікавістю ставляться до участі в «мозковій атаці», активно залучаються до роботи. При цьому запам'ятовування та усвідомлення компонентів педагогічної майстерності відбувається ефективніше, оскільки майбутні педагоги виступають активними учасниками пізнання і знаходять відповідь на поставлене запитання.

Технології колективно-групового інтерактивного навчання передбачають одночасну спільну (фронтальну) роботу студентів. Різновидом загального обговорення є технологія «Незакінчене речення». Вона дає змогу кожному по черзі висловитись або відповісти на запитання викладача. Цей спосіб роботи використовуємо під час налаштування групи на роботу або в кінці заняття для аналізу здійсненої діяльності. При цьому формулювати думки слід швидко і лаконічно (0,5-1 хв.), а відповіді не коментуються і не оцінюються. Робота за цією методикою дає змогу ефективно працювати над формою висловлення власних мірку-

вань, порівнювати їх з іншими, відпрацьовувати вміння говорити коротко, але по суті та переконливо.

Під час вивчення теми “Майстерність учителя в організації індивідуальної бесіди” можливим є залучення студентів-педагогів до розігрування ситуацій за ролями. Учасники об’єднуються в пари. Кожна пара отримує опис певної проблемної ситуації, на основі якої потрібно змодельовувати бесіду вчителя з учнем або кимсь із його батьків. Після цього відбувається колективне обговорення й аналіз побаченого і почутого, висувуються інші варіанти розв’язання проблеми, зазначаються помилки “вчителя” й “учня” в рольовій грі.

Подібне обговорення або аналіз інших запропонованих педагогічних ситуацій може проводитися за допомогою технології «мікрофон». Вона дає змогу кожному по черзі висловитись або відповісти на запитання викладача чи іншого студента. Передаючи один одному уявний “мікрофон” (ручку, олівець, лінійку тощо), майбутні педагоги по черзі висловлюються з приводу запропонованої ситуації чи проблеми. При цьому говорити має право лише той, у кого в руках “мікрофон”. Формулювати думки слід швидко і лаконічно (0,5-1 хв.). При цьому відповіді не коментуються і не оцінюються, лише в кінці обговорення робиться загальний висновок.

Подібна діяльність відбувається і в процесі дискусії, яка розвиває критичне мислення, дає змогу визначити власну позицію, поглиблює знання з обговорюваної проблеми. До участі в дискусійному обговоренні залучаємо студентів під час розгляду питань “Класно-урочна система та її альтернативи”, “Педагогічна спадщина А.С. Макаренка і сучасність” тощо.

Ефективним способом розвитку навичок дискутування, на наш погляд, є метод ПРЕС [9, с. 67]. Ця технологія навчає виробляти й формулювати аргументи, висловлювати думки з дискусійного питання у виразній та стислій формі, переконувати інших. Учасники отримують картки, у яких зазначено чотири етапи методу: висловіть свою думку, поясніть, у чому полягає Ваша точка зору (починаючи зі слів *Я вважаю, що...*); поясніть причину появи цієї думки, тобто на чому ґрунтуються докази (починайте зі слів *Тому, що...*); наведіть приклади, додаткові аргументи на підтримку Вашої позиції, назвіть факти, які демонструють Ваші докази (*Наприклад...*); узагальніть свою думку, зробіть висновок (*Таким чином...*).

Запропонована структура дозволяє чіткіше й логічніше будувати власне висловлювання, аргументувати свою думку та впливати на співрозмовника в процесі дискусії.

Особливої популярності останнім часом набули ділові ігри. Їх використовують для тренування, розвитку творчого мислення, формування практичних умінь і навичок. Ділова гра – це в певному сенсі репетиція виробничої або громадської діяльності людини. Вона дає змогу програти практично будь-яку конкретну ситуацію в особах, що дозволяє краще зрозуміти психологію людей, стати на їхнє місце, зрозуміти мотиви їхньої поведінки в реальних умовах. Так, учасники навчального процесу, виконуючи роль учителя, класного керівника чи директора школи, вчиться враховувати інтереси інших: учителів, батьків, учнів; будувати з ними діалоги; приймати вірні рішення в конкретних ситуаціях тощо.

А.А. Балаєв [2, с. 49-51] виокремлює п’ять модифікацій ділової гри, які можна використовувати в інтерактивному навчанні: імітаційні ігри; операційні ігри; ігри-інсценізації; психодрами і соціодрами. У своїй роботі теж використовуємо деякі з них.

У процесі імітаційної гри можуть імітуватися певні події, конкретна діяльність людей (ділова нарада, проведення бесіди, обговорення плану тощо) й обстановка, умови, в яких відбувається подія або здійснюється діяльність. Гравці мають змогу проаналізувати і творчо використати власний досвід для імітації подій і вчинків.

Ділова імітаційна гра “Педагогічний консиліум” має на меті повторення й закріплення основних теоретичних положень розділу “Майстерність педагогічного спілкування”, розвиток уміння застосовувати знання на практиці. Процедура гри містить декілька етапів. На першому етапі відбувається підготовки аудиторії, учасників та експертів. Визначається режим роботи,

формулюється головна мета заняття. Роздаються необхідні матеріали. Студенти ознайомлюються з запропонованою їм педагогічною ситуацією. Далі відбувається розподіл ролей, де вчителі школи – спеціалісти з таких основних питань педагогічного спілкування: “Культура спілкування вчителя з учнями”, “Стилі педагогічного керівництва”, “Педагогічний вплив як основа педагогічної взаємодії”, “Майстерність постановки педагогічних вимог”, “Забезпечення зворотного зв’язку у спілкуванні”, “Педагогічний такт і тактика вчителя”, “Майстерність вчителя у розв’язанні педагогічних конфліктів”. Завдання кожного з “вчителів-спеціалістів” полягає в тому, щоб аналізувати педагогічну ситуацію, опираючись на вивчений теоретичний матеріал та власний досвід. (Наприклад, знавець педагогічного такту і тактики звертає увагу на те, чи був учитель тактовним з учнем, чи ефективною й доцільною була його педагогічна тактика тощо). Крім цього, призначаються експерти, які оцінюють роботу кожного учасника гри за 5-бальною системою, аргументуючи свої оцінки.

На другому етапі проходить вивчення ситуації, інструкцій учасниками. Допускаються попередні контакти між учасниками гри. Наступний етап – власне процес гри. З моменту початку гри ніхто не має права втручатися та змінювати її хід, лише викладач при потребі може коригувати дії учасників, якщо вони відходять від головної мети. Четвертий етап – це аналіз, обговорення й оцінка результатів гри. Слово надається експертам, відбувається обмін думками, захист слухачами своїх рішень та висновків. На завершення викладач констатує досягнуті результати, відзначає помилки, формулює остаточний висновок заняття.

Імітаційну гру використовуємо також під час вивчення теми “Майстерність учителя в організації індивідуальної бесіди”. Учасники об’єднуються в пари. Кожна пара отримує опис певної проблемної ситуації, на основі якої потрібно змодельовати бесіду вчителя з учнем або кимсь із його батьків. Після цього відбувається колективне обговорення й аналіз побаченого й почутого, висувуються інші варіанти розв’язання проблеми, зазначаються помилки “вчителя” й “учня” в імітаційній грі.

Інший вид ділових ігор – операційні ігри (тренінги) – допомагають відпрацьовувати виконання конкретних специфічних операцій у педагогічній діяльності. Термін “тренінг”, зазвичай, використовується “для позначення методів розвитку здібностей до навчання або оволодіння будь-яким складним видом діяльності, і, зокрема, спілкуванням” [4, с. 89]. У нашій ситуації операційні ігри застосовуються з метою відпрацювання методики використання міміки й пантоміміки в педагогічній діяльності та формування певних комунікативних умінь і навичок.

Точність мімічних реакцій, відображених студентами в процесі операційної гри, визнається за тим, наскільки адекватно аудиторія змогла інтерпретувати побачене. Таким чином, учасники вчать не лише виражати себе, свій стан, а й “зчитувати” емоції, стан співрозмовника, що допоможе майбутнім педагогам самовиражатися та встановлювати зворотний зв’язок у процесі комунікативної діяльності.

Операційні ігри допомагають також у відпрацюванні навичок рефлексивного та нерефлексивного слухання. Так, на занятті пропонуємо в парах змодельовати діалоги, де кожний по черзі демонструє вміння нерефлексивно реагувати на висловлювання співрозмовника (підтримувати розмову похитуванням голови, словами “Так-так” тощо), вчиться звертатися за уточненням, перефразовувати слова співрозмовника, резюмувати почуте.

Велику зацікавленість виявляють студенти-педагоги, беручи участь в іграх-інсценізаціях. Ігри такого типу – це своєрідний “діловий театр”, коли розігрується яка-небудь ситуація, поведінка в ній людей. Тут педагог має мобілізувати весь свій досвід, знання, навички, зуміти “вжитися” в образ певної особи, зрозуміти особливості її діяльності тощо.

Під час проведення занять з педагогічних дисциплін пропонуємо майбутнім учителям “вживатися” в образи відомих педагогів минулого. Це допомагає їм краще усвідомлювати педагогічні концепції, основні ідеї видатних діячів: Я.-А. Коменського, Й.-Г. Песталоцці, К.Д. Ушинського, А.С. Макаренка, В.О. Сухомлинського та ін. Роботу на таких заняттях організовуємо у вигляді зустрічі, приміром, Коменського, з сучасними вчителями. На першому етапі

“Коменський” висвітлює суть “своїх” дидактичних принципів, обґрунтовує ефективність класно-урочної системи тощо. На другому етапі учасники, що виконують роль сучасних учителів, задають “видатному педагогу” запитання, вказують на недоліки (наприклад, класно-урочної системи), сперечаються тощо. На такі “зустрічі” можна запрошувати одночасно двох “педагогів” для обговорення певних актуальних педагогічних питань. Наприклад: “Проблема особистості й колективу в творчій спадщині А.С. Макаренка та В.О. Сухомлинського” або “Актуальність педагогічних поглядів А.С. Макаренка та В.О. Сухомлинського в сучасній школі”.

Ефективним доповненням до сучасних технологій є проектна технологія, або як її ще називають, метод проектів. На сьогоднішній день метод проектів – це спосіб досягнення дидактичної мети через детальну розробку проблеми (технологією), яка має завершитись реальним практично відчутним результатом.

Проектна технологія дозволяє не стільки передавати суму тих чи тих знань, скільки вміти користуватися набутою інформацією для вирішення нових пізнавальних та практичних завдань. Проектна діяльність знаходить своє місце і на заняттях із педагогічних дисциплін. Прикладом може бути виконання індивідуальних проектів під час вивчення інноваційних педагогічних технологій, а саме розробка й демонстрація фрагментів уроків із використанням передбачених інноваційних технологій навчання.

Звичайно, говорячи про сучасні інноваційні технології не можна оминати увагою мультимедійні технології навчання. Мультимедіа – це комплекс апаратних і програмних засобів, що дозволяють користувачеві спілкуватися з комп’ютером, використовуючи різноманітні, природні для себе середовища: графіку, гіпертексти, звук, анімацію, відео [7].

Сфера застосування мультимедійних технологій досить широка. Усі автори відзначають, що використання мультимедійних засобів сприяє підвищенню інтенсивності й ефективності процесу навчання; створює умови для самоосвіти та дистанційної освіти, тим самим дозволяючи здійснювати перехід до безперервної освіти; у поєднанні з телекомунікаційними технологіями розв’язує проблему доступу до нових джерел різноманітної за змістом і формою представлення інформації.

Однією з поширених форм використання мультимедійних технологій є мультимедійна презентація що створюється за допомогою програми PowerPoint. Сучасна мультимедійна презентація – це сукупність текстів, зображень, звуку, відео, анімації й інших засобів представлення інформації. Найбільш ефективним для людського сприйняття вважається використання в мультимедіа-презентації аудіовізуальної інформації, коли людина чує і бачить одночасно. Її особливістю є те, що вона може переглядатись однією або декількома особами, зберігатись на локальному комп’ютері або відтворюватись потоково з мережі [6].

Під час викладання у вищій школі педагогічних дисциплін особлива потреба в унаочненні відчувається під час лекцій із педагогічних технологій. Адже ознайомлення студентів із різноманітними технологіями навчання і виховання вимагає показу як конкретних фрагментів методики роботи, так і візуалізації використаних засобів та умов застосування тої чи тої технології.

Мультимедійна презентація допомагає викладачеві впорядкувати та зберегти наочний матеріал, дає змогу представити ретельно відібрану інформацію в цікавій та привабливій формі, а коментуючи матеріал, що подається на слайдах, викладач може більше зосередитися на окремих, найважливіших моментах, що дозволяє ефективно використовувати час.

Мікровикладання – теж один із ефективних методів роботи з майбутніми вчителями, що допомагає визначити рівень знань, умінь і здібностей, набуті певного досвіду, майстерності. Приміром, важливу роль виконує метод мікровикладання під час опанування студентами педагогічними технологіями. Адже розробляючи фрагменти уроків з використанням тих чи тих технологій навчання, майбутні педагоги краще усвідомлюють суть і особливості технології, її переваги і можливості застосування. Після цього відбувається загальне обговорення й аналіз сильних та слабких сторін продемонстрованого, тобто контроль викладача за навчальною діяльністю поєднується зі взаємоконтролем і взаємооцінкою всіх учасників навчально-педагогічної діяльності. Особливо ефективним та необхідним мікровикладання є на заняттях зі студентами магістратури, які вивчають дисципліну «Методика викладання

у вищій школі дисципліни: педагогіка». Застосування такого методу дає змогу студентам по новому осмислити основні педагогічні поняття, зробити свої знання дієвими.

Звичайно, тут наведено лише окремі можливості використання деяких інноваційних педагогічних технологій у процесі викладання педагогічних дисциплін. Та очевидно, що завдяки їх застосуванню досягається вища активність учасників навчального процесу, підвищується ефективність навчальної діяльності студентів, рівень їхньої професійної компетентності.

Тому зростаючі вимоги до якості підготовки спеціалістів у вузах вимагають подальшої теоретичної та практичної розробки цієї проблеми, зокрема, дослідження можливостей урізноманітнення форм проведення занять із майбутніми педагогами, вдосконалення організації самостійної роботи студентів, що стане важливим кроком на шляху до професіоналізму сучасних педагогів.

Список використаних джерел

1. Балаев А.А. Активные методы обучения / А.А. Балаев. – Москва : Профиздат, 1986. – 96 с.
2. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології / І.М. Дичківська. – Київ : Академвидав, 2004. – 351 с.
3. Емельянов Ю.Н. Активное социально-психологическое обучение / Ю.Н. Емельянов. – Луганск : Изд. ЛГУ, 1985. – 166 с.
4. Макарова О.О. Мультимедійна презентація як один з елементів активізації процесу навчання іноземній мові за професійним спрямуванням / О.О.Макарова, В.Г.Нікіфорова //
5. Мультимедіа-WIKI. [Електронний ресурс]. – // <http://www.kspu.kr.ua/wiki/index.php/%D0%9C%D1%83%D0%BB%D1%8C%D1%82%D0%B8%D0%BC%D0%B5%D0%B4%D1%96%D0%B0>
6. Пометун О.І. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання : Наук. метод. посібн. / О.І. Пометун, Л.В. Пироженко. – Київ : Видавництво А.С.К., 2004. – С. 8-9.

The article deals with the problem of future teacher's training, such teacher must be able to form and develop the new points of view on the society and the place of school in it, to enrich the existing means of social culture, change the educational environment according to the society needs. The necessity of innovation in the education is proved here, this necessity caused the appearance and spreading of a great number of new approaches to the organizing of educational process, to the methods and technologies of education and upbringing, especially in the teachers' training. The author gives examples of some scientists, who explored the question of innovative strategy of modern education, different aspects of professional training of teachers, theoretical and practical aspects of the usage of interactive methods of teaching, the development of project technology, the usage of informative and multimedia technologies in modern education.

The role of innovative technologies in the course of future teachers' training is proved in this publication. In particular, the author describes the possibilities of usage of interactive technologies (the work in the dynamic pairs, taking the position, changing the position, jigsaw puzzles, brainstorming, uncompleted sentence, role-playing, microphone, PRESS, business game, imitation game, operation game), which give the opportunity to speak for all the students, make their communicative skills better, develop their critical thinking, ability to evaluate themselves and others. The examples of the usage of project technology are given here. This technology gives the opportunity not only to transmit the amount of some knowledge, but to be able to use the acquired information for solving new cognitive and practical tasks. Here are given the opportunities of usage of multimedia technologies of education, multimedia presentation in particular, which gives the opportunity to present carefully selected information in interesting and attractive form, to concentrate on particular, the most important moments and to use time effectively. It is also described how microteaching in the work with students helps not only to estimate the level of their knowledge, skills and abilities, but also to acquire some experience and mastery.

All the examples of the usage of innovative pedagogical technologies of education proposed in the article can be used in the work with future teachers at the lessons of pedagogy, history of pedagogy, the principles of pedagogical skills, the principles of scientific research, methods of teaching pedagogy in higher school.

Key words: innovative, technology, interactive technologies, project technology, multimedia technologies, microteaching.